

Duhul Sfânt, al treilea ipostas al Sfintei Treimi, lucrează în ea, fără poftă și fără sămîntă, zămislirea după trup a Logosului, a Fiului lui Dumnezeu, cel de al doilea ipostas a Treimei celei Sfinte. Pentru acest lucru, cînd Fecioara Maria se va prezenta în casa Elisabetei, soția preotului Zaharia, mama marelui prooroc și înaintemergător Ioan Botezătorul, va auzi din partea ei cuvintele: «Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelei tău. Cum mi-a fost dat mie să vină la mine Maica Domnului meu» (Luca I, 42—43).

Maria, întelegînd acum taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută, glăsuiește: «Mărește suflete al meu pre Domnul și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mîntuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei sale, că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mîrire Cel Atotputernic și Sfînt numele Lui și mila Lui din neam în neam spre cei care se tem de El» (Luca I, 46—53).

De acum încep îngrijorările pentru Preacurata. Naște Fiu în staulul vitelor, în Betleemul Iudeii. Și Fiul este urmărit de Irod care se temează să nu-i ia tronul.

Mîntea credincioșilor nu poate înțelege planul lui Dumnezeu de a izbăvi lumea!

Fecioară este îngrijorată și plînge în sufletul ei pentru toate încercările, pătimirile, batjocurile și moartea pe cruce a Fiului său. Sabia prezisă de dreptul Simeon era permanent înfiptă în inima ei maternă. Plînge durerea și chinul Fiului, dar mai ales plînge din pricina întunericii și neînțelegerii de către om a tainei celei mari, prin care Dumnezeu din veac a hotărît să izbăvească pe om de păcat și să-l urce în lumina fără apus a slavei Sale. Fecioara permanent suferă din dragoste pentru Fiul ei și din dragoste pentru toți oamenii care zăbovesc în întunericul păcatului.

Doar îngerii o slăvesc și-i strigă fără încetare: «Bucură-te, cea plină de dar, că Domnul cu Tine este pe cărările lumii acesteia și prin Tine Domnul este cu toți oamenii care-l caută, nădărdindu-se spre Dinsul».

Fecioara suferă fiindcă Fiul ei călătorește spre moartea trupeză și pentru că oamenii își urneau drumul spre moartea sufletească.

Dar dincolo de suferința ei strălucesc și bucuria misiunii ei împlinite. Rămînea pentru veșnicie Maica lui Dumnezeu și Maica tot omului răscumpărat din păcat de Fiul ei. Acesta este motivul pentru care trebuie să ne simțim fiecare îmboldiți dinăuntrul conștiinței noastre să-i cîntăm ca și îngerii cerului slavoslovie de laudă și de preamărire Celei fără de prihană și pururea Fecioară.

Cuvine-se tot creștinului să se roage fără încetare către Maica Domnului fiindcă și prin virtuțile ei se intrupează ca să ne izbăvească Fiul lui Dumnezeu, după ce grăiește îngerului: «Iată roaba Domnului», fiindcă ea a rămas fără de păcat personal și înainte și după naștere, curățită fiind în trupul ei de către Duhul Sfînt, cînd zămislita trupeză în pîntecele său pe Fiul lui Dumnezeu, și de urmărire păcatului strămoșesc; să se roage Fecioarei Celei fără prihană fiindcă ea, după înălțarea Fiului la cer și după adormirea ei, s-a mutat în slava Tatălui.

alături de Fiul său și stăruie necontenit cu solitare rugăciuni pentru toți păcătoșii și necăjiții acestei lumi.

În planul iconomiei divine de mîntuire și de desăvîșire, Fecioara Maria ocupă locul cel mai înalt dintre ființele omenești. Prin ea, Dumnezeu, se face om, ca pe om să-l izbăvească de păcat, să-l împace cu Dumnezeu și să-l urce pînă la demnitatea de slavă a dumnezeirii Celei întreit Sfinte, Preacurata s-a făcut prin aceasta Maica lui Dumnezeu și Maica întregului neam omenesc care dorește să ajungă la lumina și slava lui Dumnezeu.

Pentru întreg neamul omenesc și pentru fiecare dintre noi, Fecioara cea fără de prihană se roagă lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor noastre; se roagă Fiului Său iubit, Dreptul Judecător al nostru al tuturor, în ziua de apoi să nu-și ia mila și iubirea sa de la noi păcătoși.

Prin ea ne sfințim noi toți în ființa noastră trupeză și sufletească și prin ea lumea creată de Dumnezeu își dobîndește desăvîșirea ei.

Acestea sînt motivele care ne îndeamnă sau pentru care trebuie să ne îndemne înăuntrul conștiinței noastre ca să nu punem niciodată capăt rugăciunii noastre către Dumnezeu pentru a noastră izbăvire și desăvîșire. Căci numai ea, prin dragostea, mila și rugăciunea ei către Dumnezeu ne poate scăpa de moartea păcatului, de toată neputința legată de puținătatea noastră.

În inima noastră necontenit să zămislască cîntările și rugăciunile către Preacurata, cu frumusețea lor negrăită, așa cum le găsim numai în Acatistul Bunevestirii și în Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

«Către Născătoarea de Dumnezeu acum cu osîrdie să alergăm noi păcătoșii și smeriții să cădem cu pocăință, strigînd din adîncul sufletului: «Stăpînă, ajută-ne, milostivește-te spre noi; sirguiește, că pierim de mulțimea păcatelor; nu întoarce pe robii Tăi deșerți, că pe tine una nădejde te-am cîștigat». Amin!

Arhim. GR. BABUȘ

G. B. 1966

LA DUMINICA DINAINTEA SFINTEI CRUCI

«Așa a iubit Dumnezeu lumea, încît și pe Fiul Său Unul-Născut L-a dat, ca tot cel ce crede într-însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică» (Ioan III, 16).

Noi, creștinii, cinstim neîncetat sfința cruce. De aceea, acum, la începutul anului bisericesc, îndată după sărbătoarea nașterii Maicii Domnului, care a adus pe lume pe Acela care S-a făcut om, Fiul lui Dum-

nezeu, Mîntuitorul nostru, Biserica a rînduit sîrbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, prin care Domnul Hristos ne-a mîntuit. Iar Duminica înaintea Înălțării Sfintei Cruci, Biserica a închinat-o tot Sfintei Cruci, numind-o Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci.

Creștinismul nu se poate cugeta fără cruce. Crucea este semnul lui. Ea tîlmăcește pe scurt cuprinsul și înțelesul lui; ea este așezată pe biserici, tot locașul bisericii este dominat de cruce și toate slujbele ei sînt punctate la tot pasul de amintirea și de semnul crucii.

Pentru ce este crucea atît de cinstită în creștinism? În ce constă marele ei înțeles devenit nota caracteristică dominantă a creștinismului? Ne-o spune aceasta în mod concentrat o cîntare bisericească: «Prin cruce a venit mîntuirea a toată lumea» și vine mîntuirea de moarte a fiecărui din noi. «Ea este puterea lui Dumnezeu pentru noi cei ce ne mîntuim» — spune sfîntul apostol Pavel (I Cor. 1, 18). Iar cînd zicem cruce, înțelegem crucea lui Hristos, adică jertfa Domnului Iisus Hristos pentru noi, înțelegem pe Hristos cel răstignit pe ea, căci așa cum nu putem despărți pe Hristos de cruce, așa nu putem despărți nici crucea de Hristos. Jertfa de pe cruce a Domnului este unica putere care ne-a scăpat și ne scapă de păcat și de moartea veșnică.

De aceea, crucea nu e semn de moarte și de înrîstare, ci semn de biruință asupra morții, semn de încredere și de nădejde. E semnul vieții biruitoare pentru vecii vecilor și de aceea semn de mîngîiere și de optimism. Morții noștri au cruce la căpătîi pentru că prin aceasta arătăm credința că ei nu au rămas în piericiunea mor_mîntului, ci au viața cea netrecătoare și în ziua învierii universale ne vom aduna cu toții pentru totdeauna. Noi ne însemnăm cu semnul crucii, pentru că credem că nu sîntem sortiți morții veșnice, ci vieții fără de sfîrșit.

Pe ce se întemeiază încrederea aceasta în cruce? Pe faptul că ea reprezintă iubirea lui Dumnezeu, care arătîndu-Se în gradul cel mai înalt pe cruce, n-a putut să nu biruiască moartea. Pe cruce s-a arătat iubirea Sfintei Treimi față de noi în modul culminant. Pe cruce s-a arătat iubirea Tatălui Cereșc față de noi, mergînd pînă la a da pe Unicul Fiul Său Unul-Născut pentru noi. Pe cruce s-a arătat iubirea Fiului lui Dumnezeu față de noi, mergînd pînă la a suporta moartea pentru noi. Pe cruce s-a arătat iubirea Duhului Sfînt față de noi, cel unit cu Fiul din totdeauna. De aceea, cînd se pomeneste Sfînta Treime, facem semnul sfintei cruci, vestind iubirea ei față de noi, arătînd pe crucea de pe Golgota, iubirea prin care Sfînta Treime ne-a mîntuit pe noi, pînă care ne-a legat de Sine și de viața Sa cea veșnică.

Răstignirea lui Hristos pe cruce a fost fapta supremă a iubirii lui Dumnezeu cel Atotputernic și nemărginit în toate față de noi. Puterea nemărginită a lui Dumnezeu, însoțită de iubirea Lui la fel de nemărginită, a biruit moartea pe cruce nu numai pentru Cel ce S-a răstignit ca om pentru noi, ci pentru toți cei ce cred în El. Pe cruce s-a arătat cea mai mare iubire a celui mai puternic Tată de oameni. Căci, există, oare, iubire mai mare a cuiva față de cineva decît aceea a unui tată care-și dă la

moarte pe unicul său fiu pentru cel pe care îl iubește? Dar cînd acest tată este însuși Dumnezeu, nu este această iubire infinit mai mare, cea mai mare ce poate exista?

Iubirea oricui ești o mare putere, dar mai ales iubirea care este în stare să sufere pentru cei pe care îi iubește. Unei soții, unei mame care a epuizat toate celelalte mijloace pentru îndreptarea sufletului sau a copilului nu-i mai rămîne decît să recurgă la suprema încordare a iubirii ei, acceptînd suferința lăcută în care se topește însăși ființa ei. Dar tocmai în această suferință în care se dăruiește însăși viața celui ce iubește, însăși suferința care pare că face să crească în slăbiciune pe cel ce iubește este cea mai mare putere a iubirii. Toată ființa celui ce iubește se transformă, topindu-se într-o forță care topește orice învîrtoșare a celui pentru care suferă. Suferința din iubire topește mai mult ca orice piatra tare a nesimțirii păcătoase.

Cu cît mai mare este iubirea cuiva pentru altul, cu atît mai mare este capacitatea lui de suferință pentru acela. Și în înflinirea dintre iubirea suferitoare a cuiva și nesimțirea păcătoasă a celui iubit, e aproape sigură biruința iubirii.

Dar iubirea Tatălui Cereșc, care-și sacrifică pentru noi Unicul Său Fiu, și a lui Hristos, Fiul Său, care Se sacrifică pentru noi, întrece toate iubirile, hrînindu-se din puterea cea dumnezeiască. De aceea și iubirea care s-a arătat pentru noi pe crucea lui Hristos a fost în stare să topească toate păcatele noastre și să biruiască însăși moartea care a venit din păcat. Înviîndu-ne din nesimțirea noastră păcătoasă, care este o adevărată moarte sufletească, crucea Domnului face să circule viață nouă, viața veșnică în făpturile noastre.

Crucea lui Hristos a fost locul și forma în care s-a întilnit iubirea dumnezeiască, cea mai mare iubire din cîte pot exista, cu învîrtoșarea păcătoasă și egală cu nesimțirea de moarte a întregii lumi. Și așa s-a născut crucea de însemnătate și efect universal. Căci, oriunde se întilnește o iubire cu ura, cu nesimțirea păcătoasă, se naște pentru iubire — dacă iubirea persistă ca iubire și nu cade — crucea care de obicei biruiește. Dar dacă în înflinirea iubirii unui om cu ura sau cu nesimțirea altui om învinge numai ura acelui om, iubirea atotputernică și universală a lui Dumnezeu, întilnindu-se pe cruce cu păcatul întregii lumi, l-a învîns pe acela în totalitatea lui.

Din această putere nesfîrșită a iubirii lui Hristos, biruitoare prin cruce, putem să sorbim toți nu numai o viață fără de păcat și fără de moarte, ci și puterea de a iubi noi înșine pe alții cu prețul oricărui osteneți și suferințe pentru ei. Oricum biruință asupra egoismului nostru este o biruință a iubirii pentru alții, împreună cu suferința. Nu poți birui egoismul sau păcatul altora dacă nu birui cu iubirea față de ei egoismul din tine. Scăparea altuia de păcat înseamnă întîi scăparea ta de păcat prin iubirea suferitoare sau prin cruce.

Cînd scoți ghîmpele răului din tine — rău care nu te lasă să iubești pe alul — te doare. Și durerea aceasta este cruce. Dar în durere este amestecată și bucuria că te poți depăși.

Această luptă cu egoismul din tine, prin iubire pentru altul, pentru a-l scăpa și pe el de egoismul său, este purtarea crucii. Prin această purtare a crucii de către noi, biruim răul din alții, pentru că îl biruim întâi în noi.

Biruința egoismului nostru și iubirea față de alții se arată și în slujirea închinată altora. Deci, și aceasta este împreună cu o cruce. Iar Hristos ni S-a făcut pildă în privința aceasta ca nimeni altul. El, cel mai mare, ne-a slujit nouă, micșorându-Se mai mult decât toți, în loc să aștepte slujirea noastră; dar tocmai în aceasta s-a arătat adevărata Lui mărire. «Cine voiește să fie între voi mai mare, să fie sluga voastră. După cum și Fiul Omului n-a venit ca să fie servit, ci ca să servească și să-și dea sufletul Său răscumpărare pentru mulți» (Matei XX, 21). Noi ne facem mari ca oameni și arătăm credința noastră în mărirea oamenilor, slujindu-le nu vorbind numai de această mărire.

Între servire și cruce este o strînsă legătură; deci, și între mărire și cruce. Cine nu e în stare să slujească oamenilor, nu poartă crucea lui Hristos, nu o cinstește și nu contribuie la mărirea Lui și a oamenilor. Acela nu se poate numi creștin adevărat.

Iar omenirea de azi are nevoie mai mult ca oricînd de slujirea fiecăruia; ea trebuie ajutată să învingă primejdia războiului și a altor lipsuri din multe părți ale lumii, să realizeze o eră de pace, de frățietate, de dreptate și de bunăstare.

Să slujim cu drag și cu convingere creștină acestor năzuințe ale omenirii. Să slujim patria noastră scumpă, familia noastră, comunitatea și interesele instituției sau întreprinderii în care lucrăm, care contribuie la binele patriei și al nostru. Numai printr-o astfel de viață de neîncetată și rîvnitoare slujire arătăm lucrătoare în noi puterea crucii lui Hristos și ne împărtășim de mîntuirea adusă prin ea și de viața veșnică.

Pr. Prof. D. STĂNILOAE

LA ÎNĂLTAREA SFINTEI CRUCI

«Că în El a binevoit să locuiască toată plînire
și să înpace cu sine prin El toate, făcînd pace
prin singele crucii Lui» (Col. 1, 19—20).

Sfînta noastră Biserica prăznuiește astăzi Înălțarea Sfintei Cruci. Sfînta Cruce, pe care a suferit Domnul nostru Iisus Hristos chinuri și moarte, după firea sa omenească, este înălțată astăzi înaintea noastră a tuturor, aducîndu-ne aminte de jertfa singeroasă a Mîntuitorului și de datorile noastre creștinești.

Însingurata Cruce de pe culmea Golgotei stă astăzi înaintea noastră; Trupul Domnului a fremătat și a suferit pe dînsa pentru păcatele noastre. Să ne apropiem deci cu sfială și cu cînstire de Sfînta Cruce, să ne adăpostim sub brațele sale ocrotitoare și să ascultăm învățătura cea veșnică ce se desprinde dintr-însa.

Domnul nostru Iisus Hristos a sfințit Crucea prin singele Său. Ea a devenit cel dintîi altar creștin, pe care s-a adus ca jertfă pe Sine însuși Domnul Iisus Hristos pentru păcatele noastre. Din instrument de chin, cum era folosit la romani, din instrument de batjocură pe care erau osîndiți să însoară robii, Crucea a fost sfințită și schimbată în obiect de cînstire pentru noi creștinii. Ea este semnul pe care ni-l facem zilnic, spre a ne aduce aminte de patimile și moartea Mîntuitorului.

Cînstirea Sfintei Cruci este, astfel, legată strîns de numele de creștin și de lucrarea mîntuirii noastre. Căci Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a fost trimis în lume ca să ne mîntuiască. Lucrarea aceasta de mîntuire a fost începută de Domnul Iisus cînd avea vîrsta de treizeci de ani (Luca III, 23) și a durat trei ani și jumătate. În acest timp, Domnul nostru a învățat Evanghelia Sa cea nouă și S-a adevărit ca Dumnezeu, făcînd minuni și profeții. Pentru a ne mîntui însă, El trebuia să moară, să se aducă pe Sine jertfă, «luînd chip de rob, făcîndu-se asemenea nouă smerindu-se și făcîndu-se ascultător pînă la moarte, pînă la moartea pe cruce» (Filip. II, 7—8).

Iată de ce Sfînta Cruce este strîns legată de viața Mîntuitorului, căci pe dînsa a suferit El în ultimele Sale clipe, înroșînd-o cu singele Său, spre a ne aduce mîntuirea. Jertfa sa de pe cruce este începutul nostru de viață nouă; este înnoirea noastră prin spălarea păcatelor prin singele Său; este simbolul nostru creștin, care ne învață că cel mai mare bun duhovnicesc al nostru — mîntuirea — se obține prin însușirea roadelor jertfei lui Hristos pe cruce.

Cu mîinile pironite pe brațele crucii a murit Domnul Iisus, spre a-și arăta și în timpul chinurilor dragostea Sa mare față de noi, întînzîndu-și mîinile și voînd să ne strîngă la inima Sa iubitoare. Singele Său s-a vărsat, picătură cu picătură, înroșînd crucea, ca să ne arate că ne-a dăruit tot singele Său, toată viața Sa. Între doi filhări a fost răstignit și a ascultat batjocurile celor răi, ca să ne arate nouă că El, Fiul lui Dumnezeu, Mielul cel nevinovat, a răbdat chinuri și ocări pentru păcatele noastre.

Pe cruce S-a chinuit și a singerat pentru noi Domnul nostru Iisus Hristos, pentru ca să rămîină semn de aducere aminte pentru orice creștin, că mîntuirea se obține prin renunțări și jertfă.

Învieirea Domnului a dovedit dumnezeirea celui ce ne-a mîntuit pe cruce și crucea a devenit din instrument de batjocură și chin obiect de cînstire și de gloriificare. Acest lucru înțelegîndu-l cei ce l-au chinuit și l-au răstignit, au ținut stat și s-au înțeles să ascundă crucea Mîntuitorului, ca să nu vină adepții Săi și s-o cînstască. De obicei instrumentele de tortură erau lăsate la vederea tuturor. De această dată, crucea Mîntuitorului,